

ОБҐРУНТУВАННЯ
щодо прийняття постанови НКРЕКП
«Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі»
(щодо запровадження ІТС механізму)

З метою виконання зобов'язань України щодо імплементації *актів законодавства Енергетичного Співтовариства у сфері енергетики за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони*, виникла необхідність впровадження ключових положень *Регламенту Комісії ЄС № 838/2010 від 23.10.2010 про встановлення настанов стосовно механізму компенсації між операторами системи передачі та спільного регуляторного підходу до встановлення плати за передачу електроенергії* до нормативної бази Регулятора.

Так, відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» НКРЕКП розроблено проєкт рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі» (далі – Проєкт рішення), згідно з яким передбачено, зокрема впровадження норм щодо забезпечення участі оператора системи передачі та користувачів системи передачі у механізмі компенсації витрат, понесених внаслідок прийняття (передачі) міждержавних (транскордонних) перетоків електричної енергії національними системами передачі (далі – ІТС механізм). На засіданні НКРЕКП, яке відбулось у формі відкритого слухання 19.07.2022, прийнято рішення щодо схвалення Проєкту рішення.

Схваленими змінами впроваджено норми щодо забезпечення участі ОСП України у ІТС механізмі із визначенням підходів до здійснення учасниками ринку діяльності експорту/імпорту електричної енергії, зокрема:

загальні положення доповнено термінологією, зміст якої відповідає положенням Регламенту Комісії ЄС;

запроваджено вимоги щодо зобов'язань ОСП в частині надання до ENTSO-E інформації для участі в ІТС механізмі;

вдосконалено норми щодо укладення користувачами системи передачі господарських договорів на послуги передачі електричної енергії та послуги з послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління шляхом передбачення нової глави щодо особливостей надання таких послуг у період після приєднання ОСП України до ІТС механізму;

передбачено норми щодо щорічного звітування ОСП про участь в ІТС механізмі та здійснення Регулятором відповідного моніторингу;

удосконалено норми типового договору на послуги з передачі електричної енергії (додаток 6 до КСП) в частині застосування механізму оплати за послуги з передачі для різних категорій користувачів.

Проект рішення, що має ознаки регуляторного акта, аналіз впливу рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта та порівняльна таблиця 20.07.2022 були оприлюднені шляхом розміщення на офіційному вебсайті НКРЕКП www.nerc.gov.ua в мережі Інтернет.

Зауваження та пропозиції до оприлюднених матеріалів від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймалися до 09.08.2022 (включно) у письмовому та електронному вигляді.

Відповідно до вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, 12.09.2022 у форматі відеоконференції відбулося відкрите обговорення Проекту рішення, за результатами якого складено Протокол відкритого обговорення і таблицю узгоджених позицій, які оприлюднено на вебсайті НКРЕКП у мережі інтернет за посиланням: <https://www.nerc.gov.ua/news/opriyudnyuyutsya-rezultati-vidkritogo-obgovorennya-proyektu-postanovi-zmini-do-kodeksu-sistemi-peredachi-shchodo-zaprovadzhennya-its-mehanizmu>.

За результатами відкритого обговорення вирішено частково погодитися з отриманими пропозиціями в частині удосконалення редакції Проекту рішення, зокрема пункту 5.3 глави 5 розділу XI в частині виключення уточнень щодо визначення обсягів послуги у період до/після приєднання оператора системи передачі до ІТС, оскільки у будь-якому випадку договір з передачі електричної енергії укладається зі всіма Користувачами системи передачі, водночас, обсяг послуги визначається у пункті 5.7 Проекту рішення.

Також, положення Проекту рішення були уточнені та приведені у відповідність до положень діючої редакції КСП, у зв'язку з прийняттям постанови НКРЕКП від 30.09.2022 № 1234 «Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі» (щодо розвитку установок зберігання енергії).

Окрім цього, на виконання вимог частини другої статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії» Проект рішення було направлено на погодження до Антимонопольного Комітету України, який листом від 07.10.2022 № 128-06/09-197-НПА надіслав Аркуш погодження Проекту рішення.

З урахуванням наведеного вище на розгляд НКРЕКП виноситься питання про прийняття постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі». Проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі» додається.

**Директор Департаменту із
регулювання відносин у сфері енергетики**

А. Огньов

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін
до Кодексу системи передачі

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії», Регламенту комісії (ЄС) № 838/2010 від 23 вересня 2010 року «Про встановлення настанов стосовно механізму компенсації між операторами системи передачі та спільного регуляторного підходу до встановлення плати за передачу електроенергії», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 309 (далі – Зміни), що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

3. Оператору системи передачі та Користувачам системи передачі в термін до 31 грудня 2022 року привести діючі договори про надання послуг з передачі електричної енергії у відповідність до вимог, встановлених Змінами, затвердженими цією постановою.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг

№ _____

Зміни до Кодексу системи передачі

1. У пункті 1.4 глави 1 розділу I:

1) після абзацу дев'ятого доповнити новим абзацом десятим такого змісту:

«багатостороння угода про компенсацію між операторами систем передачі (далі - Договір ІТС) – багатостороння угода, яка визначає правила функціонування механізму компенсації між операторами систем передачі, що укладається оператором системи передачі з ENTSO-E/сторонами ІТС механізму;».

У зв'язку з цим абзаци десятий – сто сорок сьомий вважати відповідно абзацами одинадцятим – сто сорок восьмим;

2) після абзацу тринадцятого доповнити новим абзацом чотирнадцятим такого змісту:

«вертикальне навантаження – загальний обсяг електроенергії, яка перетікає з системи передачі до приєднаних систем розподілу, кінцевих споживачів (у тому числі ОМСП), виробників, приєднаних до системи передачі (для забезпечення власних потреб електричних станцій, що заживлені від мереж ОСП, а також власних потреб електричних станцій у випадку відсутності генерації);».

У зв'язку з цим абзаци чотирнадцятий – сто сорок восьмий вважати відповідно абзацами п'ятнадцятим – сто сорок дев'ятим;

3) після абзацу сорок шостого доповнити двома новими абзацами сорок сьомим та сорок восьмим такого змісту:

«країна ІТС механізму – держава, оператор системи передачі якої уклав Договір ІТС;

країна периметру – суміжна держава, до/з системи передачі якої здійснюється перетікання електричної енергії з/до системи передачі України, та оператор системи передачі (або суб'єкт господарювання, що виконує функції оператора системи передачі) якої не уклав Договір ІТС;».

У зв'язку з цим абзаци сорок восьмий – сто сорок дев'ятим вважати відповідно абзацами п'ятдесятим – сто п'ятдесят першим;

4) після абзацу п'ятдесят восьмого доповнити новим абзацом п'ятдесят дев'ятим такого змісту:

«механізм компенсації між операторами систем передачі (далі – ІТС механізм) – механізм компенсації витрат, понесених сторонами ІТС механізму внаслідок прийняття (передачі) міждержавних (транскордонних) перетоків електричної енергії національними системами передачі, функціонування якого забезпечується ENTSO-E на підставі Договору ІТС;».

У зв'язку з цим абзаци п'ятдесят дев'ятий – сто п'ятдесят перший вважати відповідно абзацами шістдесятим – сто п'ятдесят другим;

5) після абзацу сто тридцять першого доповнити новим абзацом сто тридцять другим такого змісту:

«ставка плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметру – розмір плати за користування системою передачі для країн периметру (perimeter fee), що забезпечує відшкодування оператору системи передачі витрат за користування системою передачі у разі експорту/імпорту до/з країн периметру. Ставка плати є фіксованою, та щорічно розраховується ENTSO-E в євро/МВт•год відповідно до Регламенту комісії (ЄС) № 838/2010 від 23 вересня 2010 року;».

У зв'язку з цим абзаци сто тридцять другий – сто п'ятдесят другий вважати відповідно абзацами сто тридцять третім – сто п'ятдесят третім;

6) після абзацу сто тридцять п'ятого доповнити новим абзацом сто тридцять шостим такого змісту:

«сторона ІТС механізму – оператор системи передачі, який уклав Договір ІТС;».

У зв'язку з цим абзаци сто тридцять шостий – сто п'ятдесят третій вважати відповідно абзацами сто тридцять сьомим – сто п'ятдесят четвертим;

7) після абзацу сто сорок восьмого доповнити новим абзацом сто сорок дев'ятим такого змісту:

«фонд ІТС – фонд, утворений ENTSO-E для компенсації витрат, понесених сторонами ІТС механізму внаслідок прийняття (передачі) міждержавних (транскордонних) перетоків електричної енергії системами передачі Сторін ІТС, у тому числі витрат, понесених ними при наданні доступу до відповідних систем передачі;».

У зв'язку з цим абзаци сто сорок дев'ятий – сто п'ятдесят четвертий вважати відповідно абзацами сто п'ятдесятим – сто п'ятдесят п'ятим.

2. Пункт 3.8 глави 3 розділу VII доповнити новим абзацом такого змісту:

«У період після приєднання до ІТС механізму ОСП забезпечує диспетчерське (оперативно-технологічне) управління при здійсненні експорту/імпорту електричної енергії, але у спосіб без укладання договору.».

3. У розділі X:

1) пункт 1.1 глави 1 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Інформаційно-технологічне забезпечення ОСП має також забезпечувати взаємодію з іншими операторами системи передачі, сторонами ІТС механізму та ENTSO-E.»;

2) главу 6 доповнити новим пунктом такого змісту:

«6.7. Обмін інформацією між ОСП та ENTSO-E з метою участі в ІТС механізмі

6.7.1. Відповідно до вимог Договору ІТС ОСП надає ENTSO-E інформацію, необхідну для участі в ІТС механізмі в обсязі, у порядку та на умовах, визначених Договором ІТС, зокрема:

річне вертикальне навантаження;

ціну технологічних витрат електричної енергії на її передачу електричними мережами, враховану Регулятором при встановленні тарифу на послуги з передачі електричної енергії;

інформацію щодо пропускної спроможності міждержавних перетинів, розподілену у спосіб інший ніж визначено статтею 39 Закону України «Про ринок електричної енергії», та її використання;

погодинні значення фізичних перетоків електричної енергії по кожній міждержавній лінії електропередачі відповідно до вимог Договору ІТС, зокрема з країнами периметру, на основі даних комерційного обліку;

погодинні графіки експорту/імпорту електричної енергії по кожному міждержавному перетину з країнами периметру;

іншу інформацію/дані, запитувані відповідно до умов Договору ІТС.

У випадку отримання запиту щодо доповнення та/або уточнення наданих даних ОСП надає відповідні дані.

6.7.2. ОСП отримує від ENTSO-E інформацію щодо попередньої та остаточної суми внеску до фонду ІТС, а також щодо ставки плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметру (perimeter fee) (у євро/МВт*год) та доводить її до відома Регулятора у строк не пізніше 3 робочих днів з моменту отримання.».

4. У розділі XI:

1) у главі 5:

в абзаці другому пункту 5.1 після слова «експорту» доповнити знаком та словом «/імпорту»;

у пункті 5.3:

після абзацу третього доповнити новим абзацом четвертим такого змісту: «трейдером;».

У зв'язку з цим абзаци четвертий – дев'ятий вважати відповідно абзацами п'ятим – десятим;

в абзаци сьомому слова та знаки «для забезпечення власних потреб електричних станцій, що заживлені від мереж ОСР/ОСП, а також власних потреб електричних станцій у випадку відсутності генерації» виключити;
абзаци восьмий виключити.

У зв'язку з цим абзаци дев'ятий та десятий вважати відповідно абзацами восьмим та дев'ятим;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«Користувачі, зазначені у цьому пункті, не можуть здійснювати свою діяльність на ринку електричної енергії, а також експорт/імпорт електричної енергії, до укладення договору про надання послуг з передачі електричної енергії.»;

пункт 5.6 замінити двома новими пунктами 5.6 та 5.7 такого змісту:

«5.6. Оплата послуг з передачі електричної енергії здійснюється за тарифом, який встановлюється Регулятором відповідно до затвердженої (-ого) ним методики (порядку).

Тариф на послуги з передачі електричної енергії оприлюднюється ОСП на офіційному вебсайті у триденний термін після його встановлення Регулятором, але не пізніше дня, що передує даті набуття ним чинності.

Оплата послуг з передачі електричної енергії при здійсненні експорту/імпорту електричної енергії у період після приєднання оператора системи передачі України до ІТС механізму здійснюється відповідно до глави 7 цього розділу.

5.7. Обсяг послуг з передачі електричної енергії визначається:

1) у період до приєднання ОСП до ІТС механізму:

для ОСР – на підставі даних щодо обсягів технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами ОСР;

для електропостачальників – на підставі даних щодо обсягів експорту електричної енергії та обсягів споживання електричної енергії споживачами (у тому числі ОМСП) електропостачальника, крім обсягів споживання електричної енергії споживачами, оператором системи яких є ОСП;

для електропостачальників, які постачають електричну енергію споживачам (у тому числі ОМСП), оператором системи яких є ОСП, та які відповідно до договору електропостачальника про надання послуг з передачі електричної енергії, укладеного відповідно до Правил роздрібного ринку, оплачують послуги з передачі електричної енергії ОСП через електропостачальника, = на підставі даних щодо обсягів споживання електричної енергії цими споживачами електропостачальника (з урахуванням втрат електричної енергії в мережах споживача);

для споживачів електричної енергії (у тому числі ОМСП), які купують електричну енергію для власного споживання за двосторонніми договорами та

на організованих сегментах ринку, незалежно від точки приєднання – на підставі даних щодо обсягів споживання електричної енергії цими споживачами (з урахуванням втрат електричної енергії в мережах споживача);

для споживачів електричної енергії (у тому числі ОМСП), оператором системи яких є ОСП, які купують електричну енергію в електропостачальника за Правилами роздрібного ринку та відповідно до договору споживача про надання послуг з передачі електричної енергії самостійно (напрямую) оплачують послуги з передачі електричної енергії ОСП, – на підставі даних щодо обсягів споживання електричної енергії цими споживачами по точках приєднання, по яких оператором системи є ОСП (з урахуванням втрат електричної енергії в мережах споживача);

для виробників електричної енергії – на підставі даних щодо обсягів експорту електричної енергії та обсягів електричної енергії для забезпечення власних потреб електричних станцій, що заживлені від мереж ОСР/ОСП, а також власних потреб електричних станцій у випадку відсутності генерації;

для трейдерів – на підставі даних щодо обсягів експорту електричної енергії;

для ОУЗЕ – на підставі даних щодо обсягів, що дорівнюють абсолютній величині різниці між місячним відпуском та місячним відбором електричної енергії УЗЕ і, в разі здійснення експорту електричної енергії, обсягів експорту електричної енергії;

2) у період після приєднання ОСП до ІТС механізму:

для ОСР – на підставі даних щодо обсягів технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами ОСР;

для електропостачальників – на підставі даних щодо обсягів експорту/імпорту електричної енергії до/з країн периметру та обсягів споживання електричної енергії споживачами (у тому числі ОМСП) електропостачальника, крім обсягів споживання електричної енергії споживачами, оператором системи яких є ОСП;

для електропостачальників, які постачають електричну енергію споживачам (у тому числі ОМСП), оператором системи яких є ОСП, та які відповідно до договору електропостачальника про надання послуг з передачі електричної енергії, укладеного відповідно до Правил роздрібного ринку оплачують послуги з передачі електричної енергії ОСП через електропостачальника, – на підставі даних щодо обсягів споживання електричної енергії цими споживачами електропостачальника (з урахуванням втрат електричної енергії в мережах споживача);

для споживачів електричної енергії (у тому числі ОМСП), які купують електричну енергію для власного споживання за двосторонніми договорами та на організованих сегментах ринку, незалежно від точки приєднання – на підставі даних щодо обсягів споживання електричної енергії цими споживачами (з урахуванням втрат електричної енергії в мережах споживача);

для споживачів електричної енергії (у тому числі ОМСП), оператором

системи яких є ОСП, які купують електричну енергію в електропостачальника за Правилами роздрібного ринку та відповідно до договору споживача про надання послуг з передачі електричної енергії самостійно (напрямую) оплачують послуги з передачі електричної енергії ОСП, – на підставі даних щодо обсягів споживання електричної енергії цими споживачами по точках приєднання, по яких оператором системи є ОСП (з урахуванням втрат електричної енергії в мережах споживача);

для виробників електричної енергії – на підставі даних щодо обсягів експорту/імпорту електричної енергії до/з країн периметру та обсягів електричної енергії для забезпечення власних потреб електричних станцій, що заживлені від мереж ОСР/ОСП, а також власних потреб електричних станцій у випадку відсутності генерації;

для трейдерів – на підставі даних щодо обсягів експорту/імпорту електричної енергії до/з країн периметру;

для ОУЗЕ – на підставі даних щодо обсягів, що дорівнюють абсолютній величині різниці між місячним відпуском та місячним відбором електричної енергії УЗЕ і, в разі здійснення експорту/імпорту електричної енергії, обсягів експорту/імпорту електричної енергії до/з країн периметру.

З цією метою використовуються дані комерційного обліку Адміністратора комерційного обліку та/або графіки імпорту та експорту електричної енергії на кожному міждержавному перетині з країнами периметру.».

У зв'язку з цим пункти 5.7 – 5.9 вважати відповідно пунктами 5.8 – 5.10;

2) у главі 6:

пункт 6.2 викласти в такій редакції:

«6.2. Послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління у період до приєднання ОСП до ІТС механізму надаються ОСП безперервно на підставі договору між ним та:

ОСР (у тому числі ОМСР, для яких оператором системи є ОСП);

виробником електричної енергії з генеруючими одиницями типу В, С, D;

ОУЗЕ/трейдером/електропостачальником/виробником, що здійснює імпорт та/або експорт електричної енергії в обсягах експорту/імпорту електричної енергії;

Споживачем/ОУЗЕ, для якого оператором системи є ОСП.

Послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління у період після приєднання ОСП до ІТС механізму надаються ОСП безперервно на підставі договору між ним та:

ОСР (у тому числі ОМСР, для яких оператором системи є ОСП);

виробником електричної енергії з генеруючими одиницями типу В, С, D;

споживачем/ОУЗЕ, для якого оператором системи є ОСП.

Користувачі, зазначені у цьому пункті, не можуть здійснювати свою діяльність на ринку електричної енергії до укладення договору про надання

послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.»;

пункт 6.5 замінити двома новими пунктами 6.5 та 6.6 такого змісту:

«6.5. Оплата послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління здійснюється відповідно до цього Кодексу за тарифом, який встановлюється Регулятором відповідно до затвердженої (-ого) ним методики (порядку).

Тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління оприлюднюється ОСП на офіційному вебсайті у триденний термін після його встановлення Регулятором, але не пізніше дня, що передує даті набуття ним чинності.

У разі зміни тарифу ОСП повідомляє Користувачів про таку зміну шляхом її оприлюднення на офіційному вебсайті не пізніше дня, що передує даті набуття чинності.

6.6. Обсяг послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління визначається:

1) у період до приєднання ОСП до ІТС механізму:

для виробників – як обсяг відпущеної електричної енергії, обсяг експорту та/або імпорту електричної енергії;

для ОСР – як обсяг розподіленої електричної енергії, обсяг купівлі електричної енергії для компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами оператора системи розподілу та обсяг електричної енергії для господарчих потреб ОСР;

для ОМСР, оператором системи яких є ОСП, – як обсяг електричної енергії, який надійшов у мережі МСР (витрати електричної енергії в технологічних електричних мережах МСР, власне споживання ОМСР та сумарний обсяг спожитої електричної енергії користувачами МСР);

для споживачів, оператором системи яких є ОСП, – як обсяг спожитої електричної енергії;

для ОУЗЕ/електропостачальника та трейдера – як обсяг експорту та/або імпорту електричної енергії;

для ОУЗЕ, електроустановки якого приєднанні до системи передачі, – на підставі даних щодо обсягів, що дорівнюють абсолютній величині різниці між місячним відбором та місячним відпуском електричної енергії УЗЕ.

Обсяг наданої послуги розраховується для ОУЗЕ, який здійснює управління УЗЕ типу В, С, D та УЗЕ типу А1, А2 сумарною максимальною потужністю відпуску вище 1 МВт;

2) у період після приєднання ОСП до ІТС механізму:

для виробників – як обсяг відпущеної електричної енергії;

для ОСР – як обсяг розподіленої електричної енергії, обсяг купівлі електричної енергії для компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами оператора системи розподілу та обсяг

електричної енергії для господарчих потреб ОСР;

для ОМСР, оператором системи яких є ОСП, – як обсяг електричної енергії, який надійшов у мережі МСР (витрати електричної енергії в технологічних електричних мережах МСР, власне споживання ОМСР та сумарний обсяг спожитої електричної енергії користувачами МСР);

для споживачів, оператором системи яких є ОСП, – як обсяг спожитої електричної енергії;

для ОУЗЕ, електроустановки якого приєднанні до системи передачі, – на підставі даних щодо обсягів, що дорівнюють абсолютній величині різниці між місячним відбором та місячним відпуском електричної енергії УЗЕ.

Обсяг наданої послуги розраховується для ОУЗЕ, який здійснює управління УЗЕ типу В, С, D та УЗЕ типу А1, А2 сумарною максимальною потужністю відпуску вище 1 МВт.

Для визначення обсягу наданої послуги використовуються дані комерційного обліку Адміністратора комерційного обліку та/або графіки імпорту та експорту електричної енергії на кожному міждержавному перетині з країнами периметру.

Споживачі, електроустановки яких приєднані до мереж ОСР, окремо не сплачують послугу з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.».

У зв'язку з цим пункти 6.6 – 6.10 вважати відповідно пунктами 6.7 – 6.11;

3) доповнити новою главою такого змісту:

«7. Особливості надання послуг з передачі електричної енергії у період після приєднання ОСП до ІТС механізму

7.1. ОСП укладає Договір ІТС для участі в ІТС механізмі відповідно до процедур ENTSO-E.

ОСП повідомляє Регулятора про намір укласти Договір ІТС не пізніше ніж за три місяці до прогнозованої дати набуття чинності Договором ІТС для ОСП.

Договір ІТС набуває чинності для ОСП не раніше 01 січня року, наступного за роком, в якому ОСП підписано Договір ІТС або через 3 (три) місяці після його підписання – залежно від того, яка дата настане раніше.

ОСП інформує Регулятора про підписання Договору ІТС упродовж 3 робочих днів з дати його підписання з наданням копії договору (з додатками).

ОСП інформує на офіційному вебсайті про дату підписання Договору ІТС та дату фактичного приєднання до ІТС механізму протягом 3 робочих днів з моменту підписання Договору ІТС.

ОСП інформує про стан впровадження Договору ІТС на офіційному вебсайті.

7.2. ОСП у строки та у порядку, визначені Договором ІТС, здійснює внески до фонду ІТС у розмірі, розрахованому ENTSO-E відповідно до

Регламенту Комісії (ЄС) № 838/2010 від 23 вересня 2010 року.

7.3. Учасники ринку, що здійснюють експорт/імпорт електричної енергії до/з країн ІТС, плату за послуги з передачі цих обсягів електричної енергії не здійснюють.

Послуги з передачі електричної енергії при здійсненні експорту/імпорту електричної енергії до/з країн ІТС оплачуються в рамках ІТС механізму шляхом компенсації понесених ОСП витрат відповідно до умов Договору ІТС з фонду ІТС, який передбачає покриття:

вартості технологічних витрат електричної енергії на її передачу електричними мережами, що виникли у системі передачі сторін ІТС механізму внаслідок прийняття (передачі) міждержавних (транскордонних) перетоків електричної енергії відповідними системами передачі;

витрат на утримання системи передачі сторін ІТС механізму для забезпечення прийняття (передачі) міждержавних (транскордонних) перетоків електричної енергії відповідними системами передачі.

7.4. Учасники ринку, що здійснюють експорт/імпорт електричної енергії до/з країн периметру, оплачують послуги з передачі цих обсягів електричної енергії за ставкою плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметру.

7.5. ОСП оприлюднює на офіційному вебсайті актуальний перелік країн периметру та актуальний рівень ставки плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметру в євро/МВт*год.

ОСП оприлюднює на офіційному вебсайті ставку плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметру у грн/МВт*год не пізніше 03 числа місяця, наступного за розрахунковим періодом. Конвертація величини ставки здійснюється щомісяця за середньомісячним курсом гривні до євро, установленим Національним банком України, за розрахунковий період надання послуги.

7.6. Регулятор здійснює моніторинг технічного співробітництва ОСП з ENTSO-E та запровадження механізмів компенсації між операторами систем передачі в рамках такого співробітництва.

ОСП щорічно готує звіт про участь в ІТС механізмі та надає його Регулятору у строк до 01 вересня року, наступного за звітним. У звіті зазначається інформація та дані щодо:

річного вертикального навантаження;

щомісячних обсягів перетікання електричної енергії з/до ОЕС України до/з країн ІТС та окремо до/з країн периметру по кожній міждержавній лінії електропередачі;

щомісячних обсягів чистого імпорту та чистого експорту відповідно до Договору ІТС;

щомісячного обсягу прийняття (передачі) міждержавних (транскордонних) перетоків електричної енергії системою передачі, у тому числі окремо із урахуванням зменшення таких перетоків через розподілення пропускної спроможності, у спосіб інший, ніж визначено статтею 39 Закону України «Про ринок електричної енергії»;

помісячної фактичної ціни технологічних витрат електричної енергії на її передачу електричними мережами, що виникли у системі передачі від міждержавних перетоків електроенергії;

помісячних обсягів витрат електричної енергії на її передачу електричними мережами, що виникли у системі передачі внаслідок прийняття (передачі) міждержавних (транскордонних) перетоків електричної енергії;

щомісячних графіків експорту/імпорту електричної енергії по кожному міждержавному перетину з країнами периметру;

суми щомісячних внесків (компенсацій), сплачених (отриманих) ОСП у рамках участі в ІТС механізмі в євро та у гривневому еквіваленті за курсом гривні до євро, установленим Національним банком України (на дату їх сплати (отримання));

даних попередніх та фактичних розрахунків за Договором ІТС;

дат отримання рахунків про сплату внесків за Договором ІТС та дат фактичного платежу;

доходів, отриманих ОСП від надання послуг з передачі електричної енергії до/з країн периметру (сумарно та з розбивкою на доходи, отримані від імпортерів та експортерів електричної енергії);

відповідності фактичних та прогнозних показників участі в ІТС механізмі.

7.7. У випадку наміру виходу ОСП з Договору ІТС він подає відповідне обґрунтування Регулятору із аналізом впливу на користувачів системи передачі та на функціонування ринку електричної енергії. ОСП ініціює вихід з Договору ІТС після погодження з Регулятором.».

5. У додатку 6:

1) у главі 3:

пункт 3.1 викласти у такій редакції:

«3.1. Планова та/або фактична вартість Послуги визначається на підставі діючого на момент надання Послуги тарифу на послуги з передачі електричної енергії або ставки плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметру та планового та/або фактичного обсягу Послуги в розрахунковому періоді. На вартість Послуги нараховується податок на додану вартість відповідно до законодавства України. Тариф на послуги з передачі електричної енергії встановлюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (Регулятором), та оприлюднюється ОСП на офіційному вебсайті.

Ставка плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметру оприлюднюється ОСП на офіційному вебсайті в євро/МВт*год. Крім цього ОСП щомісяця оприлюднює на офіційному вебсайті ставку плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметру у грн/МВт*год не пізніше 03 числа місяця наступного, за розрахунковим періодом. Конвертація величини ставки здійснюється щомісяця за середньомісячним курсом гривні до євро, установленим Національним банком України, за розрахунковий період надання послуги.

До моменту підтвердження ENTSO-E нового рівня ставки плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметру на відповідний період ОСП має право застосовувати рівень ставки, що була розрахована та застосовувалася у попередньому періоді. Сторони здійснять фінансове врегулювання розрахунків не пізніше, ніж через один місяць після підтвердження ENTSO-E нової ставки плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметру. ОСП зобов'язаний повідомити Користувача у спосіб, визначений цим Договором, про новий рівень ставки та спосіб донарахування різниці протягом 14 календарних днів після її підтвердження ENTSO-E. Користувач зобов'язаний протягом 3 робочих днів у спосіб, визначений цим Договором, підтвердити ОСП отримання цієї інформації.»;

після пункту 3.1 доповнити новим пунктом 3.2 такого змісту:

«3.2. При розрахунку вартості наданої послуги застосовується:

для Користувачів – підприємств «зеленої» електрометалургії, а також електропостачальників, що здійснюють постачання електричної енергії підприємству «зеленої» електрометалургії – тариф на послуги з передачі електричної енергії для підприємств «зеленої» електрометалургії (у випадку підтвердження цим підприємством відповідного статусу та встановлення для ОСП відповідного тарифу згідно з чинним законодавством);

для Користувачів, що здійснюють експорт/імпорт електричної енергії до/з країн периметру у період після приєднання ОСП до ІТС механізму – ставка плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметру;

для інших Користувачів – тариф на послуги з передачі електричної енергії для користувачів системи (крім підприємств «зеленої» електрометалургії).».

У зв'язку з цим пункт 3.2 вважати пунктом 3.3;

2) підпункти 1 та 2 пункту 4.1 глави 4 викласти у такій редакції:

«1) плановий обсяг Послуги визначається на основі наданих Користувачем повідомлень щодо планового обсягу передачі електроенергії на розрахунковий місяць. У період після приєднання ОСП до ІТС механізму плановий обсяг послуги формується Користувачем без урахування даних щодо обсягів експорту та/або імпорту електричної енергії. У разі ненадання або несвоєчасного надання Користувачем повідомлень плановим обсягом Послуги визначається фактичний обсяг наданої Послуги у попередньому розрахунковому періоді;

2) фактичний обсяг Послуги в розрахунковому періоді визначається відповідно до розділу XI Кодексу системи передачі. У період після приєднання ОСП до ІТС механізму фактичний обсяг послуги формується з урахуванням обсягів експорту та/або імпорту електричної енергії до/з країн периметру.».

Директор Департаменту із регулювання
відносин у сфері енергетики

А. Огньов

ОБҐРУНТУВАННЯ
щодо прийняття постанови НКРЕКП
«Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі»
(щодо запровадження ІТС механізму)

З метою виконання зобов'язань України щодо імплементації *актів законодавства Енергетичного Співтовариства у сфері енергетики за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони*, виникла необхідність впровадження ключових положень *Регламенту Комісії ЄС № 838/2010 від 23.10.2010 про встановлення настанов стосовно механізму компенсації між операторами системи передачі та спільного регуляторного підходу до встановлення плати за передачу електроенергії* до нормативної бази Регулятора.

Так, відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» НКРЕКП розроблено проєкт рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі» (далі – Проєкт рішення), згідно з яким передбачено, зокрема впровадження норм щодо забезпечення участі оператора системи передачі та користувачів системи передачі у механізмі компенсації витрат, понесених внаслідок прийняття (передачі) міждержавних (транскордонних) перетоків електричної енергії національними системами передачі (далі – ІТС механізм). На засіданні НКРЕКП, яке відбулось у формі відкритого слухання 19.07.2022, прийнято рішення щодо схвалення Проєкту рішення.

Схваленими змінами впроваджено норми щодо забезпечення участі ОСП України у ІТС механізмі із визначенням підходів до здійснення учасниками ринку діяльності експорту/імпорту електричної енергії, зокрема:

загальні положення доповнено термінологією, зміст якої відповідає положенням Регламенту Комісії ЄС;

запроваджено вимоги щодо зобов'язань ОСП в частині надання до ENTSO-E інформації для участі в ІТС механізмі;

вдосконалено норми щодо укладення користувачами системи передачі господарських договорів на послуги передачі електричної енергії та послуги з послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління шляхом передбачення нової глави щодо особливостей надання таких послуг у період після приєднання ОСП України до ІТС механізму;

передбачено норми щодо щорічного звітування ОСП про участь в ІТС механізмі та здійснення Регулятором відповідного моніторингу;

удосконалено норми типового договору на послуги з передачі електричної енергії (додаток 6 до КСП) в частині застосування механізму оплати за послуги з передачі для різних категорій користувачів.

Проект рішення, що має ознаки регуляторного акта, аналіз впливу рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта та порівняльна таблиця 20.07.2022 були оприлюднені шляхом розміщення на офіційному вебсайті НКРЕКП www.nerc.gov.ua в мережі Інтернет.

Зауваження та пропозиції до оприлюднених матеріалів від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймалися до 09.08.2022 (включно) у письмовому та електронному вигляді.

Відповідно до вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, 12.09.2022 у форматі відеоконференції відбулося відкрите обговорення Проекту рішення, за результатами якого складено Протокол відкритого обговорення і таблицю узгоджених позицій, які оприлюднено на вебсайті НКРЕКП у мережі інтернет за посиланням: <https://www.nerc.gov.ua/news/oprilyudnyuyutsya-rezultati-vidkritogo-obgovorennya-proyektu-postanovi-zmini-do-kodeksu-sistemi-peredachi-shchodo-zaprovadzhennya-its-mehanizmu>.

За результатами відкритого обговорення вирішено частково погодитися з отриманими пропозиціями в частині удосконалення редакції Проекту рішення, зокрема пункту 5.3 глави 5 розділу XI в частині виключення уточнень щодо визначення обсягів послуги у період до/після приєднання оператора системи передачі до ІТС, оскільки у будь-якому випадку договір з передачею електричної енергії укладається зі всіма Користувачами системи передачі, водночас, обсяг послуги визначається у пункті 5.7 Проекту рішення.

Після проведення відкритого обговорення схваленого рішення, на виконання абзаців одинадцятого та дванадцятого частини другої статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії», НКРЕКП було направлено лист (разом із пояснювальною запискою, порівняльною таблицею та аркушем погодження) до Антимонопольного комітету України для отримання його погодження.

З урахуванням наведеного вище, за результатами отриманого АРКУША ПОГОДЖЕННЯ виданого Антимонопольним комітетом України щодо схвалених змін до Кодексу системи передачі (стосовно запровадження ІТС механізму) на розгляд НКРЕКП виноситься питання про прийняття постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі». Проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі» додається.

**Директор Департаменту із
регулювання відносин у сфері енергетики**

А. Огньов

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін
до Кодексу системи передачі

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії», Регламенту комісії (ЄС) № 838/2010 від 23 вересня 2010 року «Про встановлення настанов стосовно механізму компенсації між операторами системи передачі та спільного регуляторного підходу до встановлення плати за передачу електроенергії», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Кодексу системи передачі, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 309 (далі – Зміни), що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

3. Оператору системи передачі та Користувачам системи передачі в термін до 31 грудня 2022 року привести діючі договори про надання послуг з передачі електричної енергії у відповідність до вимог, встановлених Змінами, затвердженими цією постановою.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг

№ _____

Зміни до Кодексу системи передачі

1. У пункті 1.4 глави 1 розділу I:

1) після абзацу дев'ятого доповнити новим абзацом десятим такого змісту:

«багатостороння угода про компенсацію між операторами систем передачі (далі – Договір ІТС) – багатостороння угода, яка визначає правила функціонування механізму компенсації між операторами систем передачі, що укладається оператором системи передачі з ENTSO-E/сторонами ІТС механізму;».

У зв'язку з цим абзаци десятий – сто сорок п'ятий вважати відповідно абзацами одинадцятим – сто сорок шостим;

2) після абзацу п'ятнадцятого доповнити новим абзацом шістнадцятим такого змісту:

«вертикальне навантаження – загальний обсяг електроенергії, яка перетікає з системи передачі до приєднаних систем розподілу, кінцевих споживачів (у тому числі ОМСП), виробників, приєднаних до системи передачі (для забезпечення власних потреб електричних станцій, що заживлені від мереж ОСП, а також власних потреб електричних станцій у випадку відсутності генерації);».

У зв'язку з цим абзаци шістнадцятий – сто сорок шостий вважати відповідно абзацами сімнадцятим – сто сорок сьомим;

3) після абзацу сорок сьомого доповнити двома новими абзацами сорок восьмим та сорок дев'ятим такого змісту:

«країна ІТС механізму – держава, оператор системи передачі якої уклав Договір ІТС;

країна периметра – суміжна держава, до/з системи передачі якої здійснюється перетікання електричної енергії з/до системи передачі України, та оператор системи передачі (або суб'єкт господарювання, що виконує функції оператора системи передачі) якої не уклав Договір ІТС;».

У зв'язку з цим абзаци сорок восьмий – сто сорок сьомий вважати відповідно абзацами п'ятдесятим – сто сорок дев'ятим;

4) після абзацу п'ятдесят дев'ятого доповнити новим абзацом шістдесятим такого змісту:

«механізм компенсації між операторами систем передачі (далі – ІТС механізм) – механізм компенсації витрат, понесених сторонами ІТС механізму внаслідок прийняття (передачі) міждержавних (транскордонних) перетоків електричної енергії національними системами передачі, функціонування якого забезпечується ENTSO-E на підставі Договору ІТС;».

У зв'язку з цим абзаци шістдесятий – сто сорок дев'ятий вважати відповідно абзацами шістдесят першим – сто п'ятдесятим;

5) після абзацу сто тридцять першого доповнити новим абзацом сто тридцять другим такого змісту:

«ставка плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметра – розмір плати за користування системою передачі для країн периметра (perimeter fee), що забезпечує відшкодування оператору системи передачі витрат за користування системою передачі у разі експорту/імпорту до/з країн периметра. Ставка плати є фіксованою, та щорічно розраховується ENTSO-E в євро/МВт•год відповідно до Регламенту комісії (ЄС) № 838/2010 від 23 вересня 2010 року;».

У зв'язку з цим абзаци сто тридцять другий – сто п'ятдесятий вважати відповідно абзацами сто тридцять третім – сто п'ятдесят першим;

6) після абзацу сто тридцять п'ятого доповнити новим абзацом сто тридцять шостим такого змісту:

«сторона ІТС механізму – оператор системи передачі, який підписав Договір ІТС;».

У зв'язку з цим абзаци сто тридцять шостий – сто п'ятдесят перший вважати відповідно абзацами сто тридцять сьомим – сто п'ятдесят другим;

7) після абзацу сто сорок шостого доповнити новим абзацом сто сорок сьомим такого змісту:

«фонд ІТС – фонд, утворений ENTSO-E для компенсації витрат, понесених сторонами ІТС механізму внаслідок прийняття (передачі) міждержавних (транскордонних) перетоків електричної енергії системами передачі Сторін ІТС, у тому числі витрат, понесених ними при наданні доступу до відповідних систем передачі;».

У зв'язку з цим абзаци сто сорок сьомий – сто п'ятдесят другий вважати відповідно абзацами сто сорок восьмим – сто п'ятдесят третім.

2. Пункт 3.8 глави 3 розділу VII доповнити новим абзацом такого змісту:
«У період після приєднання до ІТС механізму ОСП забезпечує

диспетчерське (оперативно-технологічне) управління при здійсненні експорту/імпорту електричної енергії, але у спосіб без укладання договору.».

3. У розділі X:

1) пункт 1.1 глави 1 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Інформаційно-технологічне забезпечення ОСП має також забезпечувати взаємодію з іншими операторами системи передачі, сторонами ІТС механізму та ENTSO-E.»;

2) главу 6 доповнити новим пунктом такого змісту:

«6.7. Обмін інформацією між ОСП та ENTSO-E з метою участі в ІТС механізмі

6.7.1. Відповідно до вимог Договору ІТС ОСП надає ENTSO-E інформацію, необхідну для участі в ІТС механізмі в обсязі, у порядку та на умовах, визначених Договором ІТС, зокрема:

річне вертикальне навантаження;

ціну технологічних витрат електричної енергії на її передачу електричними мережами, враховану Регулятором при встановленні тарифу на послуги з передачі електричної енергії;

інформацію щодо пропускної спроможності міждержавних перетинів, розподілену у спосіб інший ніж визначено статтею 39 Закону України «Про ринок електричної енергії», та її використання;

погодинні значення фізичних перетоків електричної енергії по кожній міждержавній лінії електропередачі відповідно до вимог Договору ІТС, зокрема з країнами периметра, на основі даних комерційного обліку;

погодинні графіки експорту/імпорту електричної енергії по кожному міждержавному перетину з країнами периметра;

іншу інформацію/дані, запитувані відповідно до умов Договору ІТС.

У випадку отримання запиту щодо доповнення та/або уточнення наданих даних ОСП надає відповідні дані.

6.7.2. ОСП отримує від ENTSO-E інформацію щодо попередньої та остаточної суми внеску до фонду ІТС, а також щодо ставки плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметра (perimeter fee) (у євро/МВт*год) та доводить її до відома Регулятора у строк не пізніше 3 робочих днів з моменту отримання.».

4. У розділі XI:

1) у главі 5:

в абзаці другому пункту 5.1 слова «Оператора системи передачі» замінити аббревіатурою «ОСП», а після слова «експорту» доповнити знаком та словом «/імпорту»;

пункт 5.3 викласти в такій редакції:

«5.3. Послуги з передачі електричної енергії надаються ОСП на підставі договору між ним та:

ОСР;

електропостачальником;

трейдером;

споживачем електричної енергії (у тому числі ОМСР), який має намір купувати електричну енергію для власного споживання за двосторонніми договорами та на організованих сегментах ринку незалежно від точки приєднання;

споживачем електричної енергії (у тому числі ОМСР), оператором системи якого є ОСП, незалежно від способу купівлі електричної енергії (в електропостачальника за Правилами роздрібного ринку чи за двосторонніми договорами та на організованих сегментах ринку);

виробником електричної енергії.

Зі споживачами (у тому числі ОМСР), які купують електричну енергію в електропостачальника за Правилами роздрібного ринку, для яких оператором системи є ОСП, ОСП укладає договір споживача про надання послуг з передачі електричної енергії відповідно до Правил роздрібного ринку.

Користувачі, зазначені у цьому пункті, не можуть здійснювати свою діяльність на ринку електричної енергії, а також експорт/імпорт електричної енергії, до укладення договору про надання послуг з передачі електричної енергії.»;

пункт 5.6 замінити двома новими пунктами 5.6 та 5.7 такого змісту:

«5.6. Оплата послуг з передачі електричної енергії здійснюється за тарифом, який встановлюється Регулятором відповідно до затвердженої(-ого) ним методики (порядку).

Тариф на послуги з передачі електричної енергії оприлюднюється ОСП на офіційному вебсайті у триденний термін після його встановлення Регулятором, але не пізніше дня, що передує даті набуття ним чинності.

Оплата послуг з передачі електричної енергії при здійсненні експорту/імпорту електричної енергії у період після приєднання оператора системи передачі України до ІТС механізму здійснюється відповідно до глави 7 цього розділу.

5.7. Обсяг послуг з передачі електричної енергії визначається:

1) у період до приєднання ОСП до ІТС механізму:

для ОСР – на підставі даних щодо обсягів технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами ОСР;

для електропостачальників – на підставі даних щодо обсягів експорту електричної енергії та обсягів споживання електричної енергії споживачами (у тому числі ОМСР) електропостачальника, крім обсягів споживання електричної енергії споживачами, оператором системи яких є ОСП;

для електропостачальників, які постачають електричну енергію споживачам (у тому числі ОМСП), оператором системи яких є ОСП, та які відповідно до договору електропостачальника про надання послуг з передачі електричної енергії, укладеного відповідно до Правил роздрібного ринку, оплачують послуги з передачі електричної енергії ОСП через електропостачальника, на підставі даних щодо обсягів споживання електричної енергії цими споживачами електропостачальника (з урахуванням втрат електричної енергії в мережах споживача);

для споживачів електричної енергії (у тому числі ОМСП), які купують електричну енергію для власного споживання за двосторонніми договорами та на організованих сегментах ринку, незалежно від точки приєднання – на підставі даних щодо обсягів споживання електричної енергії цими споживачами (з урахуванням втрат електричної енергії в мережах споживача);

для споживачів електричної енергії (у тому числі ОМСП), оператором системи яких є ОСП, які купують електричну енергію в електропостачальника за Правилами роздрібного ринку та відповідно до договору споживача про надання послуг з передачі електричної енергії самостійно (напрямую) оплачують послуги з передачі електричної енергії ОСП, – на підставі даних щодо обсягів споживання електричної енергії цими споживачами по точках приєднання, по яких оператором системи є ОСП (з урахуванням втрат електричної енергії в мережах споживача);

для виробників електричної енергії – на підставі даних щодо обсягів експорту електричної енергії та обсягів електричної енергії для забезпечення власних потреб електричних станцій, що заживлені від мереж ОСР/ОСП, а також власних потреб електричних станцій у випадку відсутності генерації;

для трейдерів – на підставі даних щодо обсягів експорту електричної енергії;

2) у період після приєднання ОСП до ІТС механізму:

для ОСР – на підставі даних щодо обсягів технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами ОСР;

для електропостачальників – на підставі даних щодо обсягів експорту/імпорту електричної енергії до/з країн периметра та обсягів споживання електричної енергії споживачами (у тому числі ОМСП) електропостачальника, крім обсягів споживання електричної енергії споживачами, оператором системи яких є ОСП;

для електропостачальників, які постачають електричну енергію споживачам (у тому числі ОМСП), оператором системи яких є ОСП, та які відповідно до договору електропостачальника про надання послуг з передачі електричної енергії, укладеного відповідно до Правил роздрібного ринку оплачують послуги з передачі електричної енергії ОСП через електропостачальника, – на підставі даних щодо обсягів споживання електричної енергії цими споживачами електропостачальника (з урахуванням втрат електричної енергії в мережах споживача);

для споживачів електричної енергії (у тому числі ОМСР), які купують електричну енергію для власного споживання за двосторонніми договорами та на організованих сегментах ринку, незалежно від точки приєднання – на підставі даних щодо обсягів споживання електричної енергії цими споживачами (з урахуванням втрат електричної енергії в мережах споживача);

для споживачів електричної енергії (у тому числі ОМСР), оператором системи яких є ОСП, які купують електричну енергію в електропостачальника за Правилами роздрібного ринку та відповідно до договору споживача про надання послуг з передачі електричної енергії самостійно (напрямку) оплачують послуги з передачі електричної енергії ОСП, – на підставі даних щодо обсягів споживання електричної енергії цими споживачами по точках приєднання, по яких оператором системи є ОСП (з урахуванням втрат електричної енергії в мережах споживача);

для виробників електричної енергії – на підставі даних щодо обсягів експорту/імпорту електричної енергії до/з країн периметра та обсягів електричної енергії для забезпечення власних потреб електричних станцій, що заживлені від мереж ОСР/ОСП, а також власних потреб електричних станцій у випадку відсутності генерації;

для трейдерів – на підставі даних щодо обсягів експорту/імпорту електричної енергії до/з країн периметра.

З цією метою використовуються дані комерційного обліку Адміністратора комерційного обліку та/або графіки імпорту та експорту електричної енергії на кожному міждержавному перетині з країнами периметра.».

У зв'язку з цим пункти 5.7 – 5.9 вважати відповідно пунктами 5.8 – 5.10;

2) у главі 6:

пункт 6.2 викласти в такій редакції:

«6.2. Послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління у період до приєднання ОСП до ІТС механізму надаються ОСП на підставі договору між ним та:

ОСР (у тому числі ОМСР, для яких оператором системи є ОСП);
виробником електричної енергії з генеруючими одиницями типу В, С, D;
трейдером/електропостачальником/виробником, що здійснює імпорт та/або експорт електричної енергії в обсягах експорту/імпорту електричної енергії;

споживачем, для якого оператором системи є ОСП.

Послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління у період після приєднання ОСП до ІТС механізму надаються ОСП на підставі договору між ним та:

ОСР (у тому числі ОМСР, для яких оператором системи є ОСП);
виробником електричної енергії з генеруючими одиницями типу В, С, D;
споживачем, для якого оператором системи є ОСП.

Користувачі, зазначені у цьому пункті, не можуть здійснювати свою

діяльність на ринку електричної енергії до укладення договору про надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.»;

пункт 6.5 замінити двома новими пунктами 6.5 та 6.6 такого змісту:

«6.5. Оплата послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління здійснюється відповідно до цього Кодексу за тарифом, який встановлюється Регулятором відповідно до затвердженої(-ого) ним методики (порядку).

Тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління оприлюднюється ОСП на офіційному вебсайті у триденний термін після його встановлення Регулятором, але не пізніше дня, що передує даті набуття ним чинності.

У разі зміни тарифу ОСП повідомляє Користувачів про таку зміну шляхом її оприлюднення на офіційному вебсайті не пізніше дня, що передує даті набуття чинності.

6.6. Обсяг послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління визначається:

1) у період до приєднання ОСП до ІТС механізму:

для виробників – як обсяг відпущеної електричної енергії, обсяг експорту та/або імпорту електричної енергії;

для операторів систем розподілу – як обсяг розподіленої електричної енергії, обсяг купівлі електричної енергії для компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами оператора системи розподілу та обсяг електричної енергії для господарчих потреб ОСР;

для ОМСР, оператором системи яких є ОСП, – як обсяг електричної енергії, який надійшов у мережі МСР (витрати електричної енергії в технологічних електричних мережах МСР, власне споживання ОМСР та сумарний обсяг спожитої електричної енергії користувачами МСР);

для споживачів, оператором системи яких є ОСП, – як обсяг спожитої електричної енергії;

для електропостачальників та трейдерів – як обсяг експорту та/або імпорту електричної енергії;

2) у період після приєднання ОСП до ІТС механізму:

для виробників – як обсяг відпущеної електричної енергії;

для операторів систем розподілу – як обсяг розподіленої електричної енергії, обсяг купівлі електричної енергії для компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами оператора системи розподілу та обсяг електричної енергії для господарчих потреб ОСР;

для ОМСР, оператором системи яких є ОСП, – як обсяг електричної енергії, який надійшов у мережі МСР (витрати електричної енергії в технологічних електричних мережах МСР, власне споживання ОМСР та сумарний обсяг спожитої електричної енергії користувачами МСР);

для споживачів, оператором системи яких є ОСП, – як обсяг спожитої електричної енергії;

Для визначення обсягу наданої послуги використовуються дані комерційного обліку Адміністратора комерційного обліку та/або графіки імпорту та експорту електричної енергії на кожному міждержавному перетині з країнами периметра.

Споживачі, електроустановки яких приєднані до мереж ОСР, окремо не сплачують послугу з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.».

У зв'язку з цим пункти 6.6 – 6.10 вважати відповідно пунктами 6.7 – 6.11;

3) доповнити новою главою такого змісту:

«7. Особливості надання послуг з передачі електричної енергії у період після приєднання ОСП до ІТС механізму

7.1. ОСП укладає Договір ІТС для участі в ІТС механізмі відповідно до процедур ENTSO-E.

ОСП повідомляє Регулятора про намір укласти Договір ІТС не пізніше ніж за три місяці до прогнозованої дати набуття чинності Договором ІТС для ОСП.

Договір ІТС набуває чинності для ОСП не раніше 01 січня року, наступного за роком, у якому ОСП підписано Договір ІТС, або через 3 (три) місяці після його підписання – залежно від того, яка дата настане раніше.

ОСП інформує Регулятора про підписання Договору ІТС упродовж 3 робочих днів з дати його підписання з наданням копії договору (з додатками).

ОСП інформує на офіційному вебсайті про дату підписання Договору ІТС та дату фактичного приєднання до ІТС механізму протягом 3 робочих днів з моменту підписання Договору ІТС.

ОСП інформує про стан впровадження Договору ІТС на офіційному вебсайті.

7.2. ОСП у строки та у порядку, визначені Договором ІТС, здійснює внески до фонду ІТС у розмірі, розрахованому ENTSO-E відповідно до Регламенту Комісії (ЄС) № 838/2010 від 23 вересня 2010 року.

7.3. Учасники ринку, що здійснюють експорт/імпорт електричної енергії до/з країн ІТС, плату за послуги з передачі цих обсягів електричної енергії не здійснюють.

Послуги з передачі електричної енергії при здійсненні експорту/імпорту електричної енергії до/з країн ІТС оплачуються в рамках ІТС механізму шляхом компенсації понесених ОСП витрат відповідно до умов Договору ІТС з фонду ІТС, який передбачає покриття:

вартості технологічних витрат електричної енергії на її передачу електричними мережами, що виникли у системі передачі сторін ІТС механізму

внаслідок прийняття (передачі) міждержавних (транскордонних) перетоків електричної енергії відповідними системами передачі;

витрат на утримання системи передачі сторін ІТС механізму для забезпечення прийняття (передачі) міждержавних (транскордонних) перетоків електричної енергії відповідними системами передачі.

7.4. Учасники ринку, що здійснюють експорт/імпорт електричної енергії до/з країн периметра, оплачують послуги з передачі цих обсягів електричної енергії за ставкою плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметра.

7.5. ОСП оприлюднює на офіційному вебсайті актуальний перелік країн периметра та актуальний рівень ставки плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметра в євро/МВт*год.

ОСП оприлюднює на офіційному вебсайті ставку плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметра у грн/МВт*год не пізніше 03 числа місяця, наступного за розрахунковим періодом. Конвертація величини ставки здійснюється щомісяця за середньомісячним курсом гривні до євро, установленим Національним банком України, за розрахунковий період надання послуги.

7.6. Регулятор здійснює моніторинг технічного співробітництва ОСП з ENTSO-E та запровадження механізмів компенсації між операторами систем передачі в рамках такого співробітництва.

ОСП щорічно готує звіт про участь в ІТС механізмі та надає його Регулятору у строк до 01 вересня року, наступного за звітним. У звіті зазначається інформація та дані щодо:

річного вертикального навантаження;

щомісячних обсягів перетікання електричної енергії з/до ОЕС України до/з країн ІТС та окремо до/з країн периметра по кожній міждержавній лінії електропередачі;

щомісячних обсягів чистого імпорту та чистого експорту відповідно до Договору ІТС;

щомісячного обсягу прийняття (передачі) міждержавних (транскордонних) перетоків електричної енергії системою передачі, у тому числі окремо із урахуванням зменшення таких перетоків через розподілення пропускної спроможності, у спосіб інший, ніж визначено статтею 39 Закону України «Про ринок електричної енергії»;

помісячної фактичної ціни технологічних витрат електричної енергії на її передачу електричними мережами, що виникли у системі передачі від міждержавних перетоків електроенергії;

помісячних обсягів витрат електричної енергії на її передачу електричними мережами, що виникли у системі передачі внаслідок прийняття (передачі) міждержавних (транскордонних) перетоків електричної енергії;

щомісячних графіків експорту/імпорту електричної енергії по кожному міждержавному перетину з країнами периметра;

суми щомісячних внесків (компенсацій), сплачених (отриманих) ОСП у рамках участі в ІТС механізмі в євро та у гривневому еквіваленті за курсом гривні до євро, установленим Національним банком України (на дату їх сплати (отримання));

даних попередніх та фактичних розрахунків за Договором ІТС;

дат отримання рахунків про сплату внесків за Договором ІТС та дат фактичного платежу;

доходів, отриманих ОСП від надання послуг з передачі електричної енергії до/з країн периметра (сумарно та з розбивкою на доходи, отримані від імпортерів та експортерів електричної енергії);

відповідності фактичних та прогнозних показників участі в ІТС механізмі.

7.7. У випадку наміру виходу ОСП з Договору ІТС він подає відповідне обґрунтування Регулятору із аналізом впливу на користувачів системи передачі та на функціонування ринку електричної енергії. ОСП ініціює вихід з Договору ІТС після погодження з Регулятором.».

5. У додатку 6 до Кодексу системи передачі:

1) у главі 3:

пункт 3.1 викласти в такій редакції:

«3.1. Планова та/або фактична вартість Послуги визначається на підставі діючого на момент надання Послуги тарифу на послуги з передачі електричної енергії або ставки плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметра та планового та/або фактичного обсягу Послуги в розрахунковому періоді. На вартість Послуги нараховується податок на додану вартість відповідно до законодавства України. Тариф на послуги з передачі електричної енергії встановлюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (Регулятором), та оприлюднюється ОСП на офіційному вебсайті.

Ставка плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметра оприлюднюється ОСП на офіційному вебсайті в євро/МВт*год. Крім цього, ОСП щомісяця оприлюднює на офіційному вебсайті ставку плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметра у грн/МВт*год не пізніше 03 числа місяця, наступного за розрахунковим періодом. Конвертація величини ставки здійснюється щомісяця за середньомісячним курсом гривні до євро, установленим Національним банком України, за розрахунковий період надання послуги.

До моменту підтвердження ENTSO-E нового рівня ставки плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметра на відповідний період ОСП має право застосовувати рівень ставки, що була розрахована та

застосовувалася у попередньому періоді. Сторони здійзнять фінансове врегулювання розрахунків не пізніше ніж через один місяць після підтвердження ENTSO-E нової ставки плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметра. ОСП зобов'язаний повідомити Користувача у спосіб, визначений цим Договором, про новий рівень ставки та спосіб донарахування різниці протягом 14 календарних днів після її підтвердження ENTSO-E. Користувач зобов'язаний протягом 3 робочих днів у спосіб, визначений цим Договором, підтвердити ОСП отримання цієї інформації.»;

після пункту 3.1 доповнити новим пунктом 3.2 такого змісту:

«3.2. При розрахунку вартості наданої послуги застосовується:

для Користувачів – підприємств «зеленої» електрометалургії, а також електропостачальників, що здійснюють постачання електричної енергії підприємству «зеленої» електрометалургії, – тариф на послуги з передачі електричної енергії для підприємств «зеленої» електрометалургії (у випадку підтвердження цим підприємством відповідного статусу та встановлення для ОСП відповідного тарифу згідно з чинним законодавством);

для Користувачів, що здійснюють експорт/імпорт електричної енергії до/з країн периметра у період після приєднання ОСП до ІТС механізму – ставка плати за послуги з передачі електричної енергії до/з країн периметра;

для інших Користувачів – тариф на послуги з передачі електричної енергії для користувачів системи (крім підприємств «зеленої» електрометалургії).».

У зв'язку з цим пункт 3.2 вважати пунктом 3.3;

2) підпункти 1 та 2 пункту 4.1 глави 4 викласти в такій редакції:

«1) плановий обсяг Послуги визначається на основі наданих Користувачем повідомлень щодо планового обсягу передачі електроенергії на розрахунковий місяць. У період після приєднання ОСП до ІТС механізму плановий обсяг послуги формується Користувачем без урахування даних щодо обсягів експорту та/або імпорту електричної енергії. У разі ненадання або несвоєчасного надання Користувачем повідомлень плановим обсягом Послуги визначається фактичний обсяг наданої Послуги у попередньому розрахунковому періоді;

2) фактичний обсяг Послуги в розрахунковому періоді визначається відповідно до розділу XI Кодексу системи передачі. У період після приєднання ОСП до ІТС механізму фактичний обсяг послуги формується з урахуванням обсягів експорту та/або імпорту електричної енергії до/з країн периметра.».

Директор Департаменту із регулювання
відносин у сфері енергетики

А. Огньов